

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci

žalobce: **M. Z.**, narozen x,
státní příslušník Afghánské islámské republiky,
toho času neznámého pobytu,
zastoupen advokátem Mgr. Jindřichem Lechovským,
se sídlem Šlejnická 13, Praha,

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje,**
se sídlem Křižíkova 8, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 8. 2020, č. j. KRPS-206791-19/ČJ-2020-010022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 21. 8. 2020, č. j. KRPS-206791-19/ČJ-2020-010022, se ruší.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Jindřichu Lechovskému se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného v záhlaví, jímž žalovaná zajistila žalobce dle § 129 odst. 1

Shoda s prvopisem potvrzuje: Z. V.

ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců za území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. 1. 2009, tj. podle mezinárodní dohody mezi vládou Českou republiky a vládou Rakouské republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích s neoprávněným pobytem podepsané dne 12. 11. 2004 (dále jen „readmisní dohoda“), a dobu zajištění stanovila na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

2. Žalovaná vycházela z toho, že žalobce byl dne 20. 8. 2020 hlídkou Policie České republiky (dále jen „PČR“) kontrolován v O.. Žalobce u sebe neměl cestovní doklad a nebyl držitelem pobytového oprávnění vydaného Českou republikou. Při podání vysvětlení žalobce uvedl, že je z Afghánské islámské republiky, odkud vycestoval v zimě 2018 sám s vědomím rodiny, která zůstala v Afghánistánu. Z Afghánistánu se dostal do Íránu, kde našel člověka, kterému zaplatil a který ho převezl do Turecka. V Turecku pobýval asi rok a deset měsíců a vydělal si na další cestu v oděvní firmě na výrobu kalhot. Odtud šel pěšky do Řecka podle navigace v mobilu. Řeckem jen prošel a dostal se do Srbska, kde pobýval dva měsíce v táboře a dostal informaci o člověku, který by mu mohl zajistit cestu kamionem do Evropy. Za 200 EUR mu zajistil místo v nákladovém prostoru, do kterého vlezl na čerpací stanici. Kamion dovezl žalobce přes Rakousko až do České republiky, kde jej 20. 8. 2020 našla PČR. Ke své osobě uvedl, že nemá žádné doklady a vždy cestoval nelegálně. Je svobodný, v Afghánistánu žijí jeho rodiče, sedm bratrů a dvě sestry. Afghánistán opustil z důvodu strachu z války. Vojenský výcvik neabsolvoval a v armádě nesloužil. Jasný cíl v Evropě neměl, chtěl se pouze dostat do Evropy, Česká republika nebyla jeho primárním cílem. V žádné zemi Evropské unie o mezinárodní ochranu nežádal, ale chce o ni požádat zde.
3. Žalobce byl zajištěn dle § 129 odst. 1, 3 zákona o pobytu cizinců za účelem předání do Rakouské republiky na základě readmisní dohody. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 20. 8. 2020 do 18. 9. 2020. Žalovaná považovala za prokázané, že žalobce neoprávněně vstoupil z Rakouské republiky na území České republiky, jsou tak naplněny podmínky pro předání dle readmisní dohody. Zaslala proto žádost o předání občana třetího státu dle čl. 2 odst. 5 readmisní dohody orgánům Rakouské republiky. Zároveň dospěla k závěru, že i přes veškerou snahu se jí nepodaří realizovat předání žalobce ve lhůtě 48 hodin, neboť předání proběhne až po vyjádření rakouské strany, proto vydala napadené rozhodnutí.
4. Žalovaná se zabývala otázkou, zda je žalobci možné uložit zvláštní opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a dospěla k závěru, že to možné není. Žalobce předně nemá v České republice bydliště ani zajištěné ubytování a nemá dostatek finančních prostředků. Nevlastní cestovní doklad, nemá vízum či jiné oprávnění a z Rakouska přicestoval ilegálně, čehož si byl zcela vědom. Tím porušil jednu z elementárních povinností cizinců. Na území České republiky nežije žádný jeho příbuzný, ostatně sám vypověděl, že jeho příbuzní žijí v Afghánistánu. Na území České republiky tak nemá žádné rodinné, kulturní ani sociální vazby, které by mu znemožňovaly vycestování z České republiky. Žalobce také sám uvedl, že Česká republika není jeho cílovou destinací, nýbrž se snažil dostat dál do Evropy. Žalovaná uvedla, že u žalobce existuje důvodná obava, že by uložením zvláštního opatření byl ohrožen výkon jeho předání do Rakouska. Žalovaná na podporu svých závěrů odkázala na rozsudek NSS ze

dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014-20, jehož závěry lze uplatnit i v nyní projednávané věci.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

5. Žalobce v blanketní žalobě požádal o ustanovení advokáta, usnesením ze dne 31. 8. 2020, č. j. 53 A 5/2020-15, soud žalobci vyhověl, ustanovil mu výše uvedeného zástupce a uložil mu, aby odstranil vady žaloby, neboť ta neobsahovala žádný žalobní bod. Usnesení nabylo právní moci dne 1. 10. 2020. Dne 2. 10. 2020 soud obdržel doplnění žaloby.
6. Jediným žalobním bodem je namítaný nedostatek odůvodnění doby zajištění. Odůvodnění vedlejšího výroku napadeného rozhodnutí, jímž bylo určeno trvání doby zajištění po dobu 30 dnů, dle žalobce v napadeném rozhodnutí zcela absentuje. V této souvislosti žalobce cituje z rozsudku NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, v němž bylo jako nedostatečné shledáno odůvodnění, jež délku doby zajištění (v daném případě 90 dnů) odůvodnila pouze předpokládanou složitostí přípravy výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Neobstálo-li v uvedené věci rozhodnutí o zajištění s takovýmto odůvodněním, pak dle žalobce tím spíš nemůže obstát napadené rozhodnutí, v němž odůvodnění doby zajištění zcela schází. Z tohoto důvodu žalobce považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a navrhuje jeho zrušení.
7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě zrekapitulovala dosavadní průběh správního řízení a shrnula argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. K uplatněnému žalobnímu bodu uvedla, že ze spisového materiálu plyne, že postupovala řádně, bez nedůvodných průtahů a činila veškeré kroky k tomu, aby zajištění cizince trvalo co nejkratší dobu. Vyjádřila přesvědčení, že nedošlo k újmě na právech zajištěného a nebyla překročena maximální doba možného zajištění.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

8. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, ve lhůtě dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a po odstranění vad žaloby, které bylo učiněno ve lhůtě pro podání žaloby (s ohledem na aplikaci § 35 odst. 10 s. ř. s.), splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
9. S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání za nezbytné, rozhodl soud o žalobě bez jednání (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců).

Posouzení žalobních bodů

10. Žalobce v rámci jediného uplatněného žalobního bodu namítá absenci odůvodnění délky doby, po kterou byl zajištěn. V tom žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
11. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo

použitelného právního předpisu Evropské unie.

Podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení.

Podle § 129 odst. 7 věty první zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání cizince.

Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.

12. Ze shora citovaných ustanovení zákona o pobytu cizinců vyplývá, že stanovení doby zajištění je povinnou součástí rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho předání, přičemž tato doba musí být žalovanou stanovena jen v nezbytně nutném rozsahu, a to v závislosti na předpokládané složitosti přípravy takového předání. Jaká doba je doba nezbytně nutná, není jednoznačně dáno a je třeba individuálně posoudit aktuální situaci konkrétního cizince i dosavadní zkušenosti žalované s realizací předání v jiných, srovnatelných případech. Přitom nepochybně může reálně existovat spor o přiměřenost stanovené doby zajištění, která by neměla přesahovat rozsah, jenž je nezbytně nutný. I kdyby žalovaná byla snad přesvědčena, že omezení osobní svobody na dobu 30 dnů je krátké, žalobce takové přesvědčení nemusí sdílet a může být přesvědčen o tom, že předání lze realizovat třeba již v jednom týdnu. Je tedy nutné trvat na tom, aby žalovaná v napadeném rozhodnutí alespoň stručně nastínila své úvahy, proč považuje za nutné omezovat osobní svobodu žalobce po celých 30 dnů, neboť bez vysvětlení jejích úvah nemůže být napadené rozhodnutí ani přesvědčivé pro žalobce, ani přezkoumatelné pro soud.
13. Žalobce zcela přiléhavě odkazuje na rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, jenž se sice týká případu zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění, nicméně co do požadavku na odůvodnění stanovené doby trvání zajištění jsou jeho závěry obecně platné. NSS zde konstatoval východiska, jež dopadají i na věc žalobce: „Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03, bod 79). Jedná se o jedno z kritérií, jímž se posuzuje soulad zbavení osobní svobody s čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Řádné odůvodnění musí být všechny části výroku správního rozhodnutí, tj. i jeho vedlejší ustanovení. Tím spíše tehdy, jestliže stanovení doby trvání zajištění je ovládáno správním uvážením, při jehož výkonu se bere v úvahu zejména předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění (§ 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), ale rovněž další meze vlastní pro výkon veřejné moci v právním státě, jako je zákaz libovůle, zákaz diskriminace, příkaz zachovávat lidskou důstojnost, respekt principu proporcionality a rovnosti atd. (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42). Výkon správního uvážení musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby mohl soud přezkoumat, zda správní orgán správního uvážení nezneužil, či nepřekročil jeho meze (viz rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2004, č. j. 2 As 19/2004-92, též rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2004, č. j. 3 As 24/2004-79).

Ačkoliv § 168 zákona o pobytu cizinců stanoví, že na řízení dle § 124 téhož zákona se nevztahují ustanovení správního řádu o správním řízení, zdejší soud dovodil, že tato výluka se

netýká úpravy formálních náležitostí správního rozhodnutí upravených v § 67 až § 70 správního řádu (rozsudek ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010-74). V odůvodnění rozhodnutí tak musí být především uvedeno, z jakých skutkových zjištění správní orgán vycházel, jinými slovy v jakých skutečnostech má vedlejší ustanovení výroku oporu (§ 68 odst. 3 správního řádu). Správní rozhodnutí, které neobsahuje žádnou skutkovou a právní úvahu, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (rozsudek ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36). Takovéto odůvodnění totiž nemůže plnit svoji základní funkci, již je sdělit účastníkům řízení, na základě jakých konkrétních skutkových a právních důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku. Výrok rozhodnutí, jehož konkrétní znění je výsledkem užití správního uvážení, se při faktické absenci jakékoliv úvahy o tom, proč má být přistoupeno k jedné z několika v úvahu připadajících variant, bude výsledkem buď rozhodování automatického anebo rozhodování svévolného. Automatismus příslušná právní norma nezakládá, svévole je pak naprosto nepřijatelná (viz rozsudek č. j. 2 As 19/2004-92). Takové rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (rozsudek ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 As 105/2010-73, bod 31).“

14. K uvedené citaci nemá soud v zásadě co dalšího dodat. V nynější věci je zcela evidentní, že žalovaná žádným způsobem nevysvětlila, proč žalobce omezila na osobní svobodě na dobu 30 dnů a proč v tomto případě nepostačovala doba kratší. Tím v zásadě též znemožnila žalobci, aby si na délku trvání jeho zajištění učinil konkrétní názor a v případě neztotožnění se s úvahou žalované mohl vznést konkrétní argumenty, proč považuje eventuální žalovanou zvolená kritéria či jim přidělenou váhu za nesprávné. V dané věci skutečně pro případ nesouhlasu s délkou zajištění mohl žalobce vznést jen námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, přičemž tuto námitku musí soud vyhodnotit jako plně opodstatněnou, neboť v napadeném rozhodnutí žalovaná zcela opominula předestřít svou úvahu k této otázce.
15. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že část výroku napadeného rozhodnutí stanovící dobu trvání zajištění je nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, a musí proto být zrušena. S ohledem na to, že bez výroku o délce trvání zajištění nemůže napadené rozhodnutí obstát jako celek, soud přistoupil na základě ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ke zrušení napadeného rozhodnutí jako celku. Soud však již nerozhodoval o vrácení věci žalované k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s., neboť zrušením napadeného rozhodnutí, které bylo prvním úkonem v řízení, zde již není řízení, v němž by bylo možné pokračovat (viz rozsudky NSS ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 Azs 234/2015-36, ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, a ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46).

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

16. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že uplatněný žalobní bod brojící proti nedostatečně zdůvodněnému vedlejšímu výroku o stanovení doby trvání zajištění je důvodný, a proto soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalobci žádné prokazatelné náklady nevznikly, neboť je v tomto řízení osvobozen od soudních poplatků [§ 11 odst. 1 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů] a zástupce z řady advokátů mu byl ustanoven soudem, jeho odměnu proto hrađí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.).

18. Soud nepřehlédl, že zástupce žalobce (Mgr. Jindřich Lechovský) žádal přiznání odměny za zastupování v rozsahu dvou úkonů právní služby, a to za přípravu a převzetí zastoupení a dále za sepsí doplnění žaloby. Soud však nemohl pominout, že šlo o zástupce ustanoveného soudem (viz usnesení zdejšího soudu ze dne 31. 8. 2020, č. j. 53 A 5/2020-15), přičemž výběr tohoto zástupce nebyl náhodný, ale byl učiněn na přání žalobce a nepřímo i na přání samotného zástupce (součástí původní blanketní žaloby bylo jeho čestné prohlášení ze dne 26. 8. 2020, že je s případem žalobce obecně obeznámen a je připraven přijmout jeho zastoupení). Za situace, kdy zástupce žalobce takto sám iniciativně převzal zastoupení žalobce, je třeba na úkon právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení nahlížet jako na úkon právní služby provedený zcela mimo rámec tohoto řízení, a to na náklady samotného zástupce žalobce v rámci jeho setrvale uplatňované podnikatelské strategie (jež je soudu zřejmá z jiných řízení) spočívající ve vyhledávání klientů v zařízeních pro zajištění cizinců za účelem vytvoření předpokladů pro to, aby byl následně soudem ustanoven jejich zástupcem a získal nárok na poskytnutí odměny a náhrad ze státního rozpočtu bez ohledu na výsledek řízení [srov. § 35 odst. 10 větu první za středníkem s. ř. s.]. Z tohoto důvodu soud uznal za relevantní úkon právní služby toliko sepsí doplnění žaloby, naproti tomu za úkon spočívající v převzetí zastoupení zástupci žalobce odměna nenáleží.
19. Soud proto přiznal ustanovenému zástupci žalobce odměnu za zastupování ve výši 4 114 Kč, která je tvořena odměnou advokáta za jeden účelný úkon právní služby po 3 100 Kč [sepsí doplnění žaloby; § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], a z jedné paušální částky jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, k nákladům řízení tak patří i náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 %, tj. ve výši 714 Kč.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce